

IVM Coronanieuws 28 oktober

Opening

Welkom bij het IVM Coronanieuws. Het is vandaag vrijdag 28 oktober en dit is aflevering 73.

Overzicht

De coronapandemie is inmiddels 1000 dagen oud. Het CBG heeft een terugblik gepubliceerd op deze 1000 dagen. Hierin komen alle ontwikkelingen aan bod: vanaf het uitroepen van de pandemie tot de aanpassingen van de coronavaccins.

CBG: www.cbg-meb.nl/actueel/nieuws/2022/10/26/1000-dagen-in-de-pandemie-wat-is-er-gebeurd-en-waar-staan-we-nu

Vooruitkijkend is de grootste vraag welke coronavariant dominant gaat worden. Volgens het RIVM gaan er momenteel veel mutaties rond in Nederland. Het betreft subvarianten van omikron, waarbij nog geen duidelijke dominante mutatie is aan te wijzen. Het verloop is daarmee lastig te voorspellen.

RIVM: www.rivm.nl/documenten/kiemsurveillance-covid-19-tabel

IGJ

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd heeft de afgelopen maanden 16 artsen beboet voor het voorschrijven van ivermectine en/of hydroxychloroquine bij COVID-19. De richtlijnen van de beroepsgroep raden deze middelen expliciet af. Het offlabel voorschrijven van de middelen is daarom niet toegestaan. Een nieuwe studie bevestigt dat ivermectine niet zinvol is bij milde tot matige COVID-19, ook in een periode dat de omikronvariant van het virus dominant is.

Onderzoek: www.jamanetwork.com/journals/jama/fullarticle/2797483

Nirmatrelvir/ritonavir

Nirmatrelvir met ritonavir - met merknaam Paxlovid - lijkt voor de meeste COVID-19-patiënten in de huidige fase van de coronapandemie niet zinvol. Dat concludeert het NHG op basis van de beschikbare studies. Alleen bij een zeer kleine groep patiënten met een sterk verhoogd risico op een ernstig beloop is nirmatrelvir met ritonavir te overwegen. Het middel is nog niet op de Nederlandse markt. Toch publiceert het NHG de aanbeveling alvast om duidelijkheid te geven voor huisartsen.

NHG: www.nhg.org/actueel/nieuws/aanbeveling-nirmatrelvirritonavir-bij-covid-19

Molnupiravir

Vroege behandeling met molnupiravir lijkt de virale klaring te versnellen bij zowel gevaccineerde als ongevaccineerde COVID-19-patiënten. Dat blijkt uit een Engelse fase 2-studie met 180 COVID-19-patiënten. Een deel was besmet met de omikronvariant. Patiënten kregen binnen 5 dagen na de eerste symptomen molnupiravir of placebo. De kuur duurde 5 dagen. De mediane tijd tot een negatieve coronatest was 8 dagen bij molnupiravir en 11 dagen bij placebo.

Onderzoek: [www.thelancet.com/journals/laninf/article/PIIS1473-3099\(22\)00644-2](http://www.thelancet.com/journals/laninf/article/PIIS1473-3099(22)00644-2)

Favipiravir

Vroege behandeling met favipiravir heeft geen effect bij COVID-19. Dat blijkt uit een Australische fase 2-studie met 200 COVID-19-patiënten. Patiënten kregen binnen 5 dagen na de eerste symptomen favipiravir of placebo. De kuur duurde 14 dagen. Er was geen verschil in virale klaring, tijd tot herstel van symptomen en ziekenhuisopnames. De studie is uitgevoerd in de periode dat de alfa- en deltavariant van het coronavirus dominant waren.

Onderzoek: [www.thelancet.com/journals/eclinm/article/PIIS2589-5370\(22\)00433-3](http://www.thelancet.com/journals/eclinm/article/PIIS2589-5370(22)00433-3)

Vitamine D

Suppletie van vitamine D in de winter vermindert niet de kans op een corona-infectie en ernstige COVID-19. Dat blijkt uit een Noorse placebogecontroleerde studie met ongeveer 35.000 deelnemers. Zij gebruikten 10 microgram vitamine D of placebo gedurende maximaal 6 wintermaanden. In beide groepen had 1,3 procent één of meerdere positieve coronatesten. Ernstige COVID-19 kwam voor bij 0,7% in de vitamine D-groep en bij 0,58% in de placebogroep.

Onderzoek: www.bmj.com/content/378/bmj-2022-071245.long

Kinderen

De oorspronkelijke coronavaccins van Pfizer en Moderna zijn goedgekeurd voor kinderen vanaf 6 maanden. Het EMA concludeert dat de vaccins ook bij jonge kinderen een afweerreactie oproepen. De bijwerkingen zijn vergelijkbaar met die bij oudere leeftijdsgroepen. De minister van VWS heeft de Gezondheidsraad gevraagd advies uit te brengen over de vaccinatie van kinderen van 6 maanden tot 5 jaar met een verhoogd medisch risico.

Recent is de klinische fase 2/3-studie gepubliceerd met het oorspronkelijke coronavaccin van Moderna bij kinderen vanaf 6 maanden. De studie is uitgevoerd bij ruim 6.000 kinderen. De opgewekte immuunrespons was niet slechter dan bij oudere kinderen. Bijwerkingen waren meestal mild en kortdurend. Er werden geen nieuwe bijwerkingen ontdekt. De vaccineffectiviteit bij 2- tot 5-jarigen was 37%. Bij kinderen van 6 maanden tot 2 jaar was dit 51%. De omikron B.1-variant was dominant.

Onderzoek: www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMoa2209367

De klinische studie met het oorspronkelijke coronavaccin van Pfizer bij deze doelgroep is nog niet gepubliceerd. Wel verscheen deze week een Duitse observationele studie naar dit vaccin. Hieruit blijkt dat de bijwerkingen van coronavaccinatie bij jonge kinderen ongeveer vergelijkbaar zijn met die bij andere vaccinaties. De studie onderzocht aan de hand van vragenlijsten de veiligheid van het coronavaccin bij ruim 7.800 kinderen jonger dan 5 jaar. Zij kregen het coronavaccin offlabel, bijvoorbeeld vanwege een verhoogd medisch risico bij het kind of de omgeving. De meeste bijwerkingen waren mild en leidden niet tot verzuim van school of kinderdagverblijf. In vergelijking met andere vaccinaties rapporteerden ouders meer reacties op de plaats van injectie en spier-, huid- en kno-klachten. Koorts en algemene klachten kwamen juist minder vaak voor.

Onderzoek: www.jamanetwork.com/journals/jamanetworkopen/fullarticle/2797451

Overig registratienieuws vaccins

Het EMA heeft een nieuw aangepast coronavaccin van Moderna goedgekeurd. Het gaat om het vaccin dat is aangepast op de omikron BA.4 en BA.5-varianten. Het vaccin is net als het aangepaste coronavaccin van Pfizer bivalent. Dat betekent dat het zowel mRNA bevat van het originele virus als van de omikronvarianten BA.4 en BA.5. Het vernieuwde vaccin is bedoeld als herhaalprik voor 12-plussers, die de basisvaccinatie met de oorspronkelijke vaccins al hebben gehad.

Het EMA heeft de voorwaardelijke vergunning van het coronavaccin van AstraZeneca omgezet naar een standaard handelsvergunning. De vergunning hoeft daardoor niet meer jaarlijks vernieuwd te worden. Wel blijven alle andere afspraken gelden en blijft het EMA het vaccin volgen.

Allergische reacties

Allergische reacties komen vooral voor na de eerste coronavaccinatie. Dat blijkt uit meldingen, verzameld door Bijwerkingencentrum Lareb. Lareb ontving bijna 4000 meldingen van klachten die passen bij een allergische reactie. De grootste groep melders waren vrouwen jonger dan 60 jaar. Meer dan de helft was ook allergisch voor iets anders.

Lareb: www.lareb.nl/news/allergische-reacties-vooral-gemeld-na-eerste-coronavaccinatie

Anafylaxie en klachten passend bij heftige allergische reacties werden 388 keer gemeld. Dit komt overeen met 10 meldingen op 1 miljoen vaccinaties, wat vaker lijkt te zijn dan bij vaccinaties in het algemeen. Vóór de coronatijd was de verwachte kans op anafylactische reacties ongeveer 1 op de miljoen vaccinaties.

Intranasaal vaccin

Dan een teleurstellend bericht over intranasale toediening van het coronavaccin. Intranasale toediening van het coronavaccin van AstraZeneca leidt niet tot een consistente antilichaamsrespons. Dat blijkt uit een fase-1 studie bij 42 vrijwilligers. De immunrespons was beperkt, zowel in het mucosa als systemisch. Wel werd het vaccin goed verdragen. De onderzoekers concluderen dat het niet zinvol is het huidige vaccin verder klinisch te ontwikkelen.

Onderzoek: [www.thelancet.com/journals/ebiom/article/PIIS2352-3964\(22\)00480-7](http://www.thelancet.com/journals/ebiom/article/PIIS2352-3964(22)00480-7)

Tot slot

De volgende aflevering van het Coronanieuws verschijnt over twee weken, op vrijdag 11 november. Wilt u op de hoogte blijven van nieuwe uitzendingen van het Coronanieuws? Abonneer u dan op ons YouTube-kanaal of de journaalupdate op onze website.

www.ivm.nl